

Social kapital - også i skolevæsenet

Kære byrådsmedlem

De centrale aftalepartnere KL og DLF har med OK15 været optaget af den betydning, som social kapital har for, at en arbejdsplads kan løse sin opgave indenfor nogle rammer, der giver et godt arbejdsmiljø.

Social kapital handler om tillid, retfærdighed og samarbejde i forhold til løsning af kerneopgaven.

Den 25. april var 160 lærere i Middelfart Kommune samlet til et klubmøde, og der gav medlemmerne meget tydeligt udtryk for, at begrebet social kapital ikke længere bliver bragt i spil i relationen mellem læreren og det politiske/forvaltningsmæssige niveau. Specielt oplever lærerne ikke længere, at der fra toppen udvises tillid til, at den enkelte lærer kan løse sin opgave indenfor nogle fælles rammer, der gælder for alle.

I mere end en måned har det mellem Middelfart Kommune og Vends Herreds Lærerkreds været forsøgt at lave en aftale/forståelsespapir med det hovedformål at sikre, at lærere og ledere har gode muligheder for at løse deres vigtige opgave, og at Middelfart skolevæsen bliver en attraktiv arbejdsplads for eksisterende og nye medarbejdere.

Formålet er vi enige om, men derefter ophører enigheden.

Vi ved meget præcist i VHL, hvad det er, vore medlemmer anser for vigtigt, når de skal løse deres læreropgave bedst muligt. Vi ved det fra direkte henvendelser, fra møder med tillidsrepræsentanter og ikke mindst fra det omtalte klubmøde, hvor 160 lærere med kort varsel mødte op. Alle lærere nævner følgende 3 punkter som værende essentielle:

- Flexibilitet
- Undervisningsmaksimum
- Tid til forberedelsesopgaven

Meget kort fortalt handler det primært om, at lærerne bliver sat til at løse flere opgaver end tiden rækker til, subsidiært at den sparsomme tid til forberedelsesopgaven ikke altid kan udnyttes effektivt.

Vi er i vores krav til kommunen kommet med vores bud på, hvordan en aftale kan forbedre lærernes muligheder for at løse deres opgave.

Vi har stillet krav, der kan effektueres indenfor den nuværende ressourceramme, da vi erkender, at det ikke er økonomien, der er til forhandling i denne omgang. Derfor er vi også godt klar over, at vi langt fra kan løse alle lærernes udfordringer her og nu med en aftale.

Lærerne i Middelfart Kommune er pressede af den kommunale økonomi. Fx skal en lærer i Middelfart som udgangspunkt undervise 800 timer om året, hvor en lærer i Fredericia skal undervise 733 timer. Det siger sig selv, at læreren i Fredericia har flere timer til at forberede mindre undervisning.

I en undersøgelse, hvor lærerne i 94 kommuner vurderer deres arbejdsforhold, anfører kun 11,2 % i Middelfart, at de har tid nok til at forberede undervisningen. I denne undersøgelse lander Middelfart Kommune på en 75. plads i deres vurdering af de samlede arbejdsforhold.

I Fredericia har lærerne som udgangspunkt et undervisningsmaksimum på 810 timer. Vi ønsker det samme maksimum i Middelfart, og det kan godt lade sig gøre ressourceneutralt, blot lederen er opmærksom på at fordele undervisningstimerne ligeligt blandt lærerne.

Vi ønsker endvidere et tillæg på 90 kr. pr. time, hvis de 810 timer alligevel overskrides. Dette tillæg foreslår vi finansieret inden for rammen af lokal løn, altså lønkroner, der alligevel skal udbetales. Forslaget er dermed både tildelings- og udgiftsneutralt.

Middelfart Kommune har indtil videre afvist at anføre et maksimum. Det betyder, at en lærer i Middelfart i princippet kan sættes til at undervise 1680 timer om året.

En sådan holdning kan få store konsekvenser både for kvaliteten i undervisningen og muligheden for at skaffe kvalificeret arbejdskraft.

Det er tydeligt at se, at antallet af undervisningstimer er en kvalitetsparameter, der er fokus på i andre kommuner, fx Fredericia, hvor følgende ordlyd kan findes i stillingsannoncer:

"....Vi tilbyder et godt arbejdsmiljø, gode arbejdsforhold (bl.a. gennemsnitligt 733 timers undervisning om året), mulighed for fleksibilitet i arbejdet, ..."

Ligesom vi ikke har stillet krav, der sprænger ressourcerammen, har vi heller ikke stillet krav, der på nogen måde begrænser ledelsesretten. Det er til enhver tid lederen, der bestemmer hvilke opgaver, der skal løses og hvordan uanset graden af fleksibilitet. Men i afsnittet "Selvorganisering og ejerskab" (Middelfart Kommunes værdier; "At lære at lykkes") har politikerne netop sat aftryk med følgende formulering: "For mig og mine kolleger betyder det, at vi leder os selv".

Vores krav om fleksibilitet handler blot om at skabe et rum, hvor læreren med ansvar og medejerskab kan løse sin opgave professionelt, som det er beskrevet i Middelfart Kommunes værdigrundlag.

Læreren i Middelfart har med det høje undervisningstimetal i endnu højere grad brug for, at hvert eneste minut af den sparsomme forberedelsestid kan udnyttes effektivt. Mange lærere oplever, at sådan er det ikke i dag og peger på, at en aftale om fleksibilitet vil kunne give en bedre udnyttelse af forberedelsestiden.

Middelfart Kommune har gentagne gange afvist dette ønske med den begrundelse, at de fleksible løsninger kan aftales ude på den enkelte skole mellem leder og lærer. Vi kender eksempler på, at dette også sker, men vi ved også, at det i mange tilfælde ikke bliver gjort. Hvis Middelfart Kommune i praksis er modstander af fleksible løsninger og medledelse, ser den enkelte lærer det ikke som sin opgave at tigge og bede skolelederen om det. Det går desværre ud over klassiske forberedelsesopgaver som retning af opgaver, læsning af tekster og romaner og fordybelse i nyt materiale. Skolerne har godt nok indrettet arbejdspladser til lærerne, men mange klager over forstyrrelser og afbrydelser, når mange sidder i det samme rum.

Middelfart Kommunes værdier, "At lære at lykkes" slutter så smukt af med udsagnet: "En spændende kommune, der tør og vil mere"

Det er desværre ikke sådan lærerne ser Middelfart Kommune i øjeblikket. De ser en kommune, der nok vil en hel masse og derfor har store forventninger. Men de ser ikke en kommune, der tør slippe tilliden fri og skabe et rum, hvori alle forventningerne kan blive til virkelighed.

Det vil være et skridt på vejen for at lærerne kan lykkes med opgaven og skabe kvalitet i undervisningen, hvis der bliver lavet en aftale om arbejdstid for lærerne i Middelfart Kommune.

Med venlig hilsen

Vends Herreds Lærerkreds